

مواردی همچون ضمانتنامه ... را داریم؛ عنوان کنیم که با سایر کشورها متفاوت است. در واقع در موضوعات اقتصادی کشور یک بام و دو هوا امکانپذیر نیست و همین نوع برخوردها نه تنها دلخوری ایجاد کرد، بلکه منجر به نوعی بی اعتمادی نیز شد. از سوی دیگر وجود تأخیرهایی در برخی از پروژه‌ها که اجرای آن با کشور چین بود را نمی‌توانیم انکار کنیم و باید ارزیابی می‌شد که این تأخیرها به چه دلیل رخ داده است. اما در آن دوره چنین اقدامی صورت نگرفت و بلافاصله همکاری خود را با چین قطع کردند. در حالی که واقعاً باید تک به تک موارد مورد بررسی قرار می‌گرفت تا بدانیم چه اتفاقی افتاده است. به طور مثال شما مشاهده کنید که در پرونده‌هایی همچون برقی کردن راه‌آهن چه اتفاقی افتاد؟ در سایر پروژه‌هایی که چینی‌ها در ایران اجرای آن را به عهده گرفته بودند چه اتفاقی افتاد؟ متأسفانه در تمام آن موارد یک‌دفعه آن پروژه‌ها متوقف و چینی‌ها اخراج شدند. حالا شاید در برخی موارد یک نقص تعهداتی هم وجود داشته، اما با آنها به صورت مناسب برخورد نشد. در واقع در این موارد است که باید به آن بگوییم دلخوری، نه اینکه مثلاً یک تشریفات خاصی رعایت نشده است. زیرا این موارد موضوعی نیست که در روابط یک قدرت اقتصادی در سطح چین با یک قدرت بزرگ منطقه‌ای مثل جمهوری اسلامی خواهد جهت‌گیری روابط را تغییر داده و دلخوری ایجاد کند.

حرکت است؛ می‌تواند فضای جدید را نسبت به گذشته با ایران تجربه کند. اما در همکاری که صورت گرفت به علت امیدواری‌هایی که نسبت به غرب وجود داشت، نه تنها چنین اتفاقی رخ نداد، بلکه در حوزه‌هایی نیز این کشور به دست فراموشی سپرده شد. از سوی دیگر علاوه بر این موارد در برخی پروژه‌های اقتصادی برخورد مناسبی نیز صورت نگرفت. به طور مثال وزیر راه و شهرسازی وقت، در مورد برقی کردن راه‌آهن تهران - مشهد و برخی دیگر از موضوعاتی که در آن زمان وجود داشت سخنانی گفتند و به چین اعلام کردند که آنها نیز باید همچون سایر طرف‌های خارجی در صف همکاری با ایران قرار بگیرند! در حالی که زمانی که یک کشور در دوران سخت با شما همکاری می‌کند، انتظار دارد زمانی که از شرایط سخت عبور کردید و در فضای بازتری قرار گرفتید بیرون از صف، همکاری‌های جدید را با شما شکل دهد. اما با این همه، کشور چین این شرایط را پذیرفت و زمانی که وارد شد، آقای وزیر سابق راه و شهرسازی در مورد ضمانتنامه‌ها برخوردی با آنها کرد که با طرف غربی چنین برخوردی صورت نگرفته بود! در حالی که اگر کشوری همانند سایر کشورها در صف قرار می‌گیرد باید همانند سایرین نیز با آنها برخورد شود یا اگر بیرون صف است باید این امر یک امتیاز برای او محسوب شود، نه اینکه به‌تجارت چینی اعلام کنیم همانند سایرین هستند اما زمانی که قصد مکتوب کردن